

Təsdiq edirəm:
Biznes mühiti və beynəlxalq
reytinglər üzrə Komissiyanın sədri,
Azərbaycan Respublikası Baş Nazirinin
birinci müavini Yaqub Eyyubov

17.03.2020-ci il

Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın Müqavilələrin icrası, mübahisələrin həlli, müəssisənin bağlanması və müflisləşmə, məhkəmə sistemi və hüququn aliliyi işçi qrupunun 2020-ci il üçün Fəaliyyət Planı

Sıra №-si	İndikatorlar	Mövcud vəziyyət (2019-cu il üzrə)	Metodologiya	Görüləcək tədbirlər	Son icra müddəti	İcra orqanları	Məsul şəxslər
Doing Business Hesabatı							
1.	Müflisləşmənin həlli	47-ci yer, 63.5 bal	Bu göstərici yerli müəssisələr də daxil olmaqla müəssisənin müflisləşməsi prosedurları ilə bağlı vaxt, xərc və nəticəni, eləcə də məhkəmə tərəfindən müəssisənin müflis elan edilməsi və müəssisənin fəaliyyətinin yenidən bərpası üzrə qanunvericilik bazasının gücünü öyrənir. Müflisləşmənin həlli indikatorları üzrə məlumatlar əsasən yerli müflisləşmə iştirakçısı tərəfindən cavablandırılan sorğular vasitəsilə əldə edilir və yerli qanunların və normativ aktların, eləcə də müflisləşmə sistemləri ilə bağlı ictimaiyyətə açıq məlumatların təhlili əsasında yoxlanılır. Müflisləşmənin həlli indikatoru üzrə ölkələrin reytingi onların	Metodologiyaya uyğun olaraq "Müflisləşmə və iflas haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun və digər aidiyyəti normativ hüquqi aktların təkmilləşdirilməsinə dair müvafiq təkliflərin hazırlanaraq aidiyyəti üzrə təqdim edilməsi istiqamətində icraçı qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi.	May 2020-ci il	Ədliyyə Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	Adil Əliyev Nurəddin Mustafayev Elçin Qasımov Tural İsgəndərov

			müəssisənin müflisləşməsinin asanlıığı üzrə ballarının sıralanması əsasında müəyyən olunur. Bu ballar müflisləşmə zamanı borcların qaytarılma dərəcəsi və müflisləşmə üzrə qanunvericilik bazasının gücü indeksi üzrə balların sadə ədədi ortasıdır.				
2.	Müqavilələrin icrası	28-ci yer, 70.3 bal	<p>Bu göstərici ölkədə yerli birinci instansiya məhkəmələri vasitəsilə iqtisadi mübahisələrin həllinə sərf edilən vaxt və xərcləri, habelə məhkəmə proseslərinin keyfiyyəti indeksini ölçməklə, ölkənin məhkəmə sistemində keyfiyyət və səmərəliliyi ehtiva edən yaxşı təcrübələrin qəbul edilib-edilmədiyini qiymətləndirir. Məlumatlar mülki prosessual məcəllələr və digər məhkəmə qaydaları, eləcə də yerli məhkəmə vəkilləri və hakimləri tərəfindən doldurulan sorğular vasitəsilə əldə edilir. Müqavilələrin icrasının asanlıığı ilə bağlı ölkələrin sıralanması müqavilələrin icrası üzrə həmin ölkələrin ballarının sıralanması əsasında müəyyən edilir. Bu ballar komponent indikatorların hər biri üçün verilən balların ədədi ortasıdır.</p>	<p>Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:</p> <p>1. "Elektron məhkəmə" informasiya sistemində inteqrasiya edilməklə aidiyyəti dövlət qurumlarının informasiya sistemlərindən aşağıdakı məlumatların əldə edilməsi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ölkəyə giriş-çıxışına məhdudiyət qoyulan və axtarışda olan şəxslər; - nəqliyyat vasitələrinin sərhdəkmə uçotu; - şəxslərin axtarış və cinayət işi, məhkumluq və cərimə ödənişləri barədə məlumatlar; - qaz, su və işıq istifadəçiləri (abonentləri) və onların borcları barədə məlumat; - icbari sığorta müqavilələri barədə məlumatlar; - lisenziyalar barədə məlumatlar; - şəxslərin bank və ya kredit təşkilatlarında mövcud olan hesabları, əmanətləri, hesablardakı vəsaitlərin miqdarı barədə məlumatlar. 	Avqust 2020-ci il	<p>Ədliyyə Nazirliyi, Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi, Daxili İşlər Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, İcbari Sığorta Bürosu, "Azəriqaz" İB, "Azərsu" ASC, "Azərişiq" ASC, Mərkəzi Bank, Azərbaycan Kredit Bürosu</p>	<p>Ağakərim Səməd-zadə</p> <p>Ramin Qurbanov</p>
			<p>2. Məhkəmə qərarlarının avtomatlaşdırılmış rejimdə anonimləşdirilməsi üzrə işlərin sürətləndirilməsi üçün Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin və Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin bu sahədəki təcrübəsi öyrənilməklə müvafiq tədbirlərin görülməsi;</p>	İyul 2020-ci il			

				3. Məhkəmə qərarlarının anonimləşdirilməsinin avtomatlaşdırılmış qaydada tətbiqinə qədər onun fərdi qaydada aparılması məqsədilə "Elektron məhkəmə" informasiya sistemində müvafiq alt modulun yaradılması, məhkəmələrdə bu işləri görəcək əməkdaşların ayrılması və onlar üçün təlimlərin keçirilməsi;	İyun 2020-ci il	Ədliyyə Nazirliyi, Məhkəmə-Hüquq Şurası	Elçin Qasimov Ağakərim Səməd-zadə Ramin Qurbanov Cavid Hüseynov
				4. Vəkillərə onlayn qaydada, o cümlədən "Mobil notariat" sistemi vasitəsilə elektron etibarnamələrin verilməsi və "Elektron məhkəmə" informasiya sistemində inteqrasiyasının təşkili;	May 2020-ci il	Ədliyyə Nazirliyi	İlqar Məmmədov Ağakərim Səməd-zadə Ramin Qurbanov
				5. Kağızda çap olunan məhkəmə sənədlərinin üzərində "Elektron məhkəmə" informasiya sistemi, habelə mobil məhkəməyə keçidlə bağlı məlumatların yerləşdirilməsi;	İyun 2020-ci il	Ədliyyə Nazirliyi, Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi, Məhkəmə-Hüquq Şurası	Ağakərim Səməd-zadə Ramin Qurbanov Cavid Hüseynov
				6. Elektron hökumətin "MyGov" portalı üzərindən məhkəmənin elektron xidmətlərinin göstərilməsinin təşkil edilməsi.	Sentyabr 2020-ci il	Ədliyyə Nazirliyi	Ağakərim Səməd-zadə Ramin Qurbanov

Global Rəqabətlik Hesabatı

3.	1.07 Məhkəmələrin müstəqilliyi	39-cu yer, 60.7 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda "Ölkəinizdə məhkəmələr dövlət orqanlarının nümayəndələrinin, vətəndaşların və ya şirkətlərin təsirlərindən nə dərəcə müstəqildir?" sualına cavab [1= heç azad deyil; 7= tam azaddır].	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi: 1. Məhkəmələr tərəfindən maddi və prosessual hüquq normalarının tətbiqində sistemli xarakter daşıyan nöqsanların müəyyən edildiyi sahədə məhkəmələrin fəaliyyətinin monitorinqinin aparılması qaydalarının hazırlanması;	Mart 2020-ci il	Ədliyyə Nazirliyi, Məhkəmə-Hüquq Şurası	Elçin Qasimov Adil Əliyev Cavid Hüseynov
----	---------------------------------------	---------------------	---	--	-----------------	---	--

				2. Məhkəmə sənədlərinin arxivləşdirilməsi və saxlanması üzrə beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və tətbiqi üçün təkliflərin hazırlanması;	Oktyabr 2020-ci il	Ədliyyə Nazirliyi, Məhkəmə-Hüquq Şurası	Elçin Qasimov Adil Əliyev Ramin Qurbanov Ağakərim Səməd-zadə Cavid Hüseynov
				3. Məhkəmə sisteminin vahid veb-portalinin təkmilləşdirilməsi, onun daim yüksək informativliyinin təmin edilməsi üçün Məhkəmə-Hüquq Şurası və məhkəmə aparatlarının kadr potensialının gücləndirilməsi;	Dekabr 2020-ci il	Ədliyyə Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Məhkəmə-Hüquq Şurası	Elçin Qasimov Ramin Qurbanov Ağakərim Səməd-zadə Cavid Hüseynov
				4. Məhkəmə tərəfindən fəaliyyət qabiliyyəti olmayan və ya məhdud fəaliyyət qabiliyyətli hesab edilmiş şəxslərin vahid reyestrinin yaradılması və belə şəxslərin "Elektron məhkəmə" informasiya sisteminə çıxışının təmin edilməsi.	Oktyabr 2020-ci il	Ədliyyə Nazirliyi	Elçin Qasimov Adil Əliyev Ağakərim Səməd-zadə Ramin Qurbanov
4.	1.08 Çətin tənzimləmədə qanunvericiliyin səmərəliliyi	13-cü yer, 61.0 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda "Ölkənizdə özəl biznes üçün dövlət orqanlarının hərəkət və (və ya) qərarlarının qanun çərçivəsində mübahisələndirilməsi nə qədər asandır? sualına cavab [1- çox çətindir; 7- çox asandır]. Bu göstəricinin müəyyən edilməsində 2018-2019-cu illərin məlumatlarından istifadə edilir.	Dövlət xidmətinin göstərilməsi üçün zəruri olan sənəd və ya məlumat digər dövlət qurumunda elektron formatda mövcud olduğu halda, həmin sənədin və ya məlumatın vətəndaşdan tələb edilmədən Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi vasitəsilə müvafiq dövlət qurumundan alınmasının təmin edilməsi barədə müddəaların sahəvi normativ hüquqi aktlarda təsbit edilməsi istiqamətində aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi.	Dekabr 2020-ci il	Ədliyyə Nazirliyi, Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi	Adil Əliyev Ağakərim Səməd-zadə

5.	1.11 Mübahisələrin həlli üzrə qanunvericilik bazasının səmərəliliyi	28-ci yer, 60.5 bal	Dünya İqtisadi Forumu tərəfindən həyata keçirilən sorğuda "Ölkənizdə şirkətlər üçün mübahisələrin həllində hüquq və məhkəmə sistemi nə dərəcədə effektivdir?" sualına cavab [1- çox səmərəsiz; 7- çox səmərəli]. Bu göstəricinin müəyyən edilməsində 2018-2019-cu illərin məlumatlarından istifadə edilir.	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi:	Oktyabr 2020-ci il	Ədliyyə Nazirliyi, Məhkəmə-Hüquq Şurası	Aynur Sabitova Ramin Qurbanov Elçin Qasımov Aslan Muradov Cavid Hüseynov
				1. "Elektron məhkəmə" informasiya sistemi barədə fiziki və hüquqi şəxslərin daha geniş məlumatlandırılması üzrə tədbirlərin görülməsi və bu məsələdə sosial şəbəkələrin və KİV-in imkanlarından geniş istifadə olunması;			2. Məhkəmə sistemi üzrə aparılmış islahatlarla bağlı sahibkarlar arasında sorğuların keçirilməsi və nəticələri üzrə təhlillər aparılaraq, zəruri tədbirlərin davam etdirilməsi.

İqtisadi Azadlıq İndeksi

6.	1.1. Mülkiyyət hüquqları	59.1 bal	Ölkənin indeks göstəricisi mülkiyyətin hüquqi müdafiəsi nə qədər effektivdirsə, bir o qədər yüksək, mülkiyyətin dövlət tərəfindən müsadirəsi ehtimalı çox olduqda isə, bir o qədər aşağı olur. Mülkiyyət hüquqları komponenti üzrə indeks aşağıdakı 5 alt-faktorun ədədi ortası kimi hesablanır: 1. Fiziki mülkiyyət hüquqları; 2. İntellektual mülkiyyət hüquqları; 3. İnvestorların müdafiəsi səviyyəsi; 4. Müsadirə riski; 5. Torpaqlar üzrə idarəetmənin keyfiyyəti.	Mülkiyyət hüquqlarının müdafiəsi sahəsində məhkəmə təcrübəsinin ümumiləşdirilməsi və məhkəmələrə müvafiq tövsiyələrin verilməsi istiqamətində aidiyyəti qurumlar tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən onlara zəruri dəstəyin göstərilməsi.	Dekabr 2020-ci il	Ədliyyə Nazirliyi, Ali Məhkəmə	Bəhmən Qəribov Elçin Qasımov
----	---------------------------------	----------	---	---	-------------------	--------------------------------	---------------------------------

Global İnnovasiyalar İndeksi

7.	1.2.2. Hüququn aliliyi	96-cı yer, 31.7 bal	Burada əqdlərin məcburi icra qaydasına, habelə mülkiyyət hüquqlarına, polis və məhkəmə orqanlarının fəaliyyətinə, eləcə də cinayət və zorakılıq hallarının mümkünlüyünə xüsusi diqqət yetirilir.	Aşağıdakı istiqamətlərdə aidiyyəti qurum tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bu sahədə işçi qrupu tərəfindən həmin quruma zəruri dəstəyin göstərilməsi: 1. "Elektron məhkəmə" informasiya sisteminin funksionallığının artırılması üçün ölkə üzrə onun tam tətbiqi ilə əlaqədar təşkilati işlərin başa çatdırılması;	Dekabr 2020-ci il	Ədliyyə Nazirliyi	Ramin Qurbanov Elçin Qasımov Ağakərim Səməd-zadə
				2. Sahibkarların öz hüquq və azadlıqları, eləcə də həyata keçirilmiş islahatlar, o cümlədən sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamalar, lisenziya və icazələr üzrə qanunvericilikdə aparılmış dəyişikliklər barədə məlumatlandırılması və bu sahədə maarifləndirmə tədbirlərinin davam etdirilməsi istiqamətində aidiyyəti qurum tərəfindən müvafiq işlərin görülməsi və bununla əlaqədar işçi qrupu tərəfindən həmin quruma zəruri dəstəyin göstərilməsi.	Mütəmadi	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tural İsgəndərov

Yerli və beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlığın gücləndirilməsi

8.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	Beynəlxalq reytinglər üzrə sorğularda iştirak edən şirkətlərlə (rezident və qeyri-rezident) müvafiq sahədə mütəmadi əməkdaşlığın təmin olunması.	Mart-aprel 2020-ci il	Bütün aidiyyəti qurumlar	İşçi qrupun bütün üzvləri
9.	Bütün aidiyyəti indikatorlar	-	-	Hesabatı hazırlayan ekspert və ya qiymətləndirmə qrupu ilə əməkdaşlığın qurulması və ölkədəki mövcud göstərici və ya qanunvericilik tələbi barədə dəqiq məlumatların Biznes mühiti və beynəlxalq reytinglər üzrə Komissiyanın Katibliyi ilə razılaşdırmaqla onlara çatdırılması.	Mart-aprel 2020-ci il	Bütün aidiyyəti qurumlar	İşçi qrupun bütün üzvləri